

Työväen Arkisto
1945
Suomen Sosialistinen Työväen Liitto

ALAVUDEN OSUUSLIIKE R.L.

XXXIX — 1944

59021

Alavuden Osuusliikkeen r.l.

sääntöjen määräämä

Kevätkokous

pidetään Alavuden as. Työväentalossa sunnuntaina huhtikuun 8 p:nä 1945, alkaen klo 15. Kokouksessa käsitellään ja päätetään seuraavista asioista:

- 1) selostus liikkeen kuluvan vuoden toiminnasta;
- 2) esitetään johtokunnan vuosikertomus sekä hallintoneuvoston ja tilien tarkastajain siitä antama lausunto ja vahvistetaan tilinpäätös;
- 3) päätetään vastuuvapauden myöntämisestä johtokunnalle ja hallintoneuvostolle;
- 4) päätetään ylijäämän käyttämisestä;
- 5) keskustellaan Alavuden aseman alikäytävä asiasta;
- 6) keskustellaan keskustoimipaikan rakentamisesta;
- 7) evästetään keskusjärjestöjen kokousedustajia ja
- 8) käsitellään osuuskunnan jäsenten esittämät asiat.

Alavudella, maaliskuun 6 päivänä 1945.

H. A. Niemistö

Hallintoneuvoston puheenjohtaja.

ALAVUDEN OSUUSLIIKE R.L.

XXXIX — 1944

52091

Toimintakertomus v. 1944

Talouselämä v. 1944.

Jo vuoden 1943 lopussa voitiin todeta, että liittoutuneet olivat saavuttaneet yllötteen kaikilla sotanäyttämöillä, ja kuluneen vuoden aikana tämä on tullut yhä ilmeisemmäksi. Itärintamalla Neuvostoliitto tavan takaa hyökkäyskohtaansa muutellen eteni pohjoisessa Saksan rajalle ja Varsovaan sekä etelässä Romaniaan, Bulgariaan ja Unkariin. Tuloksena olikin, että Romania, Suomi ja Bulgaria luopuivat taistelusta ja käänsivät aseensa Saksaa vastaan. Italiassa liittoutuneet, laskettuaan joukkojaan maihin Nettunon rannikolle, pitkien taistelujen jälkeen mursivat saksalaisten rintamat ja miehittivät Rooman. Kuningas Viktor Emanuel erosi, ja kruununprinssi Umberto nimitettiin valtionhoitajaksi. Kesäkuun 6:ntena voimakas amerikkalais-brittiläinen armeija nousi maihin Normandian rannikolla, Atlantin valli sortui, ja pitkien taistelujen jälkeen saksalaisten vastarinta murrettiin. Kun samanaikaisesti tapahtui uusi maihinnousu Etelä-Ranskassa, oli saksalaisten pakko tyhjentää Ranska ja suuri osa Belgiaa.

Omassa maassamme tapahtui ratkaiseva käänne syyskuun alussa, jolloin solmittiin aselepo ja saman kuun 19:tenä päivänä välirauha, jonka mukaan Moskovon rauhan rajat saatettiin jälleen voimaan. Lisäksi Suomen oli luovutettava Porkkalan alue ja Petsamo sekä kuuden vuoden aikana maksettava 300 000 milj. dollariin nouseva sotakorvaus tavaran. Tämän lisäksi suomalaisten oli karkoitettava Pohjois-Suomesta saksalaiset, jotka vetäytyessään pahasti tuhosivat maamme pohjoisia alueita.

Pitkäaikainen, paljon menetyksiä ja uhrauksia vaatinut sota on näin ollen päättynyt ja kovaa kokenut kansamme voi ryhtyä rakennustyöhön niissä uusissa oloissa, joihin välirauha on sen asettanut. Taloudellinen tilanne on edelleenkin raskas, ja sitä vaikeuttaa toisaalta sotakorvausten maksaminen, toisaalta se, että ulkomaankaupparamme on jokseenkin kokonaan katkenneena. Olosuhteista johtuen kuluneen vuoden sato, rehusatoa lukuunottamatta, antoi vähemmän tyydyttävän tuloksen. Elintarviketilanteemme on edelleen niukka, ja maamme on entistä enemmän joutunut omien mahdollisuuksiensa varaan. Työvoiman puute on tosin armeijan kotiuttamisen jälkeen useimmilla aloilla poistunut, mutta toisaalta raaka-aineiden niukkuus suuresti hidastaa teollisuutemme, kuten maataloutemme, tuotannon elvyttämistä. Rahatalouden kehityssuunta on vuoden kuluessa edelleen ollut epäedullinen. Valtiovelka on mainittuna aikana kasvanut 52 miljaardista 65 miljaardiin markkaan, ja setelistö on samaan aikaan lisääntynyt 10.5 miljaardista markasta 15.6 miljaardiin markkaan. Hintojen kehitys on sen sijaan ollut edullisempi, sillä elinkustannusindeksi on vuoden kuluessa noussut vain 6 pistettä eli 197:stä 203 pisteeseen ja tukku-kauppaindeksi 13 pistettä eli 291:stä 314 pisteeseen.

I. YLEISKATSAUS OSUUSLIIKKEEN KEHITYKSEEN.

Samat tekijät, jotka löivät leimansa koko maan talouselämään vaikuttivat myöskin liikkeemme toimintaan. Sen tähden niiden toistaminen tässä enää on tarpeetonta, vaan voimmekin siirtyä tarkastelemaan osuuskuntamme kehitystä pääpiirteissään.

V. 1944 oli ensimmäinen koko tilikausi, jolloin työskentelimme edellisenä vuonna laajentuneissa puitteissa. Lukematomista sodan ja luonnonesteiden aiheuttamista vastuksista huolimatta muodostuivat saavutukset verrattain siedettäviksi. Suuri kuolleisuus jäsenistön keskuudessa ei vaikuttanut jäsenmäärän laskuun, vaan voidaan siinäkin merkitä 44 jäsenen nettolisäys ja uusi ennätys koko jäsenmäärässä, joka oli vuoden lopussa 1.872. Laajennuksia ei kuluneen vuoden aikana voitu toimeenpanna, vaikka uusien toimipaikkain

pyyntöjä esitettiin liikkeellemme useita. Vuoden sato metsämarjoihin ja maataloustuotteisiin nähden muodostui edellistä vuotta paljon heikommaksi, vaikuttaen se luonnollisesti liikevaihdon supistumiseen. Tästä huolimatta myynissä voitiin merkitä uusi vuosiennätys, ollen se mk:aa 20.631.194:42. Oma tuotanto nousi mk:aan 1.414.009:82, missä lisäystä edellisen vuoden tuotantoon mk:aa 626.351:35 eli 79,52%. Tavarain hankinnassa saatiin kamppailla yhä suurempia puutteita vastaan joskin eräitä tavaroita oli runsaamminkin saatavissa. Säästökassan toiminnassa ylitettiin taas miljoonan markan raja nousten se mk:aan 5.119.549:64.

Viidenneistä sotavuodesta huolimatta muodostui v. 1944 liikkeessämme olosuhteet huomioiden verrattain tyydyttäväksi. Yksityiskohtaisesta selonteosta käy ilmi eri liikehaarojen toiminta tarkemmin ollen ne seuraavanlaisia.

II. JÄSENISTÖ.

1. Jäsenmäärän kehitys.

Vaikka kuluneen vuoden aikana kuolleisuus jäsenistön keskuudessa oli poikkeuksellisen runsasta, nousi se omalla painollaan. Uusia henkilöitä liittyi osuuskuntaan 80 ja oli koko jäsenmäärä vuoden lopussa 1.872. Kuluva vuosi, jolloin Alavuden Osuusliike tulee toimineeksi 40-vuotta kannustakoon jokaista jäsentä ja toimihenkilöä tekemään keskitettyä työtä uusien järjestyneiden talouksien hankkimiseksi liikkeeseemme. Ne saavutukset, jotka sisältyvät näiden vuosikymmenien tuloksiin ovat vastaansanomattomasti sen arvoisia, että vielä liikkeemme ulkopuolella olevat asukkaat, toimialueellamme ovat tämän vuoden aikana vedettävä mukaan mahdollisimman tarkkaan.

2. Jäsentilasto.

Ammattinsa puolesta jakaantui jäsenistö seuraavasti:

	Miehiä Naisia Yht.		
I. Tilallisia ja itsenäisten tiloj. vuokr.	445	170	615
II. Pientilallisia ja torppareita	272	135	407
III. Maanviljelystyöväkeä	77	37	114
IV. Virkamiehiä ja suurliikkeenharjoitt.	25	21	46
V. Pikkuliikkeenharj. ja konttoriapul.	109	68	177

	Miehiä	Naisia	Yht.
VI. Teollisuus- ja kaupunkityöväkeä ..	400	87	487
VII. Muuta työväkeä	1	—	1
VIII. Vapaiden ammattien harjoittajia ..	2	5	7
IX. Muita	—	6	6
X. Ryhmjäseniä	—	—	12
	Yht. 1331	529	1872

III LIIKETOIMINNAN KEHITYS.

1. Liiketoiminnan laajennukset.

V. 1944 aikana pysyivät toimipaikat entisellään. Tosin uusien myymäläin avaamispyyntöjä esitettiin useammaltakin taholta, mutta vallitsevat poikkeukselliset olot asettivat esteitä niiden myöntämiseksi.

2. Toimipaikat.

Alavuden Osuusliikkeellä oli vuoden lopussa seuraavat toimipaikat:

11	sekatavaramyymälää	Alavuden kunnassa
2	„	Töysän „
1	„	Virtain „
2	„	Peräseinäjoen „
1	„	Nurmon „
2	kahvilaa	Alavuden kunnassa
1	leipomo	„ „
1	saha ja mylly	„ „
1	keskusvarasto	„ ja
	konttori	„ „

3. Liikevaihto.

Ilman sanomattakin on kaikille selvää, että yhä useamman tavaran säännöstely ja puute ei ole ollut lyömättä leimaansa myyntinumeroihin. Kielteisinä tekijöinä on lisäksi mainittava huono puolukka-, peruna- ja viljasato. Kaikista puutteista huolimatta on tavaraakin sentään vielä ollut, koska ensimmäisen kerran koko toimintamme aikana rikottiin 20 milj.

myynti. Se oli mk:aa 20.631.194:42 ja siinä lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna mk:aa 1.085,467:14 eli 5,55%.

Kuukausittain jakaantui liikevaihto seuraavasti:

Tammikuu	1.065.912:84
Helmikuu	1.164.444:60
Maaliskuu	1.286.764:51
Huhtikuu	1.320.779:20
Toukokuu	1.902.489:08
Kesäkuu	1.696.627:89
Heinäkuu	1.679.976:23
Elokuu	2.157.983:02
Syyskuu	2.284.573:94
Lokakuu	1.892.074:54
Marraskuu	1.710.436:48
Joulukuu	2.469.132:09
yhteensä mk. 20.631.194:42	

Seuraavasta asetelmasta selviää eri toimipaikkain myynnit:

Aseman myymälä	3.897.702:55
Kirkonkylän myymälä	1.841.708:55
Jokivarren myymälä	434.264:29
Sapsalammin myymälä	470.631:80
Kontiaisten myymälä	611.745:40
Tulijoen myymälä	656.704:79
Tuurin myymälä	1.404.797:40
Rantatöysän myymälä	643.066:05
Kaukolan myymälä	360.473:40
Töysän myymälä	1.521.056:70
Sydänmaan myymälä	1.135.763:33
Sääskiniemen myymälä	795.158:25
Kouran myymälä	615.729:80
Hukkalan myymälä	331.918:85
Kallion myymälä	282.178:85
Peräseinäjoen myymälä	654.844:10
Pollarinkylän myymälä	303.243:60
Aseman kahvila	500.573:75
Kirkonkylän kahvila	289.529:25
Keskusvarasto	3.327.768:70
Saha ja mylly	552.335:01
Yhteensä mk. 20.631.194:42	

Eri kuntien alueella myynti oli seuraava:

Alavuden kunnassa	15.495.882:78
Töysän kunnassa	2.925.854:10
Peräseinäjoen kunnassa	937.022:95
Nurmon kunnassa	615.729:80
Virtain kunnassa	656.704:79
Yhteensä mk. 20.631.194:42	

Kahvilat.

Kahvilain myynissä oli vuoden alkupuoliskolla voimakas laskusuunta, joka loppupuolella muuttui lievästi nousevaksi. Myynnin vähennys johtuu yksinomaan sellaisten tavarain kuin mallas- ja virvoitusjuomain sekä tupakan saannin vaikeutumisesta ja makeisten saannin kokonaan loppumisesta.

[Kahvilain yhteinen] myynti oli mk:aa 790.103:—. Siinä vähennystä mk:aa 160.389:50 eli 16,87 %.

4. Tuotantolaitosten toiminta.

a) Leipomo.

Leipomon tuotanto oli edelleen nousevassa suunnassa, mikä johtuu puuttumattomasta raaka-aineiden saannista. Tosin ne olivat kuten edellisenäkin vuonna hyvin yksipuolisia ja säännöstely löi niihin oman ehkäisevän leimansa. Joka tapauksessa nettotuotanto nousi mk:aan 699.488:95. Siinä liisäystä v. 1943 verraten mk:aa 161.171:39 eli 29,94 %.

Valmisteita myytiin:

Omissa toimipaikoissa	mk. 645.763:—
Muille osuuskaupoille	mk. 53.725:95
mk. 699.488:95	

Eri valmisteiden osuus nettotuotannosta oli seuraava:

Ruokaleipää	mk. 696.077:20
Kahvileipää	mk. 3.411:75
mk. 699.488:95	

b) Saha ja mylly.

Mylly toimii yksinomaan paikkakuntalaisten jauhatustarpeen tyydyttämiseksi n.s. tullimyllynä ja on suorittanut sen täydellisesti. Lisäksi siellä on jauhatettu sikäläisissä myymälöissä ostettu vilja omaa jakelua varten. Työvoiman niukkuuden ja uusien myllykoneiston osien toimitusten myöhästymisen vuoksi ei sitä saatu uudistettua niiltä osilta, jotka suunniteltiin jo v. 1943 kesällä. Uskottavasti ensi kesän aikana päästään nämät välttämättömät korjaukset myllyssä toimeenpanemaan.

Sahan toiminnassa oli samat vastukset voitettavana kuin muiden liikehaarain kohdalla. Ehken vieläkin suurempana, sillä olihan kulunut vuosi ensimmäinen kun yrittelimme puutavara-alalla. Sanotaan, että alku aina hankalaa j.n.e. Kun näihin alkuhankaluuksiin liittyy ne vaikeudet mitä säännöstely raaka-aineen hankinta ja kuljetus, työvoiman puute sekä heikossa kunnossa oleva jalostuslaitos on esteitä tiellemme kasannut, ei ole ihmeteltävä vaikka toisinaan on harmaaltaakin näyttänyt. Emme kuitenkaan vielä ole päättänyt heittää kirvestä kaivoon, vaan pyrimme kehittelemään k.o. liikehaaraa niin kauan kuin päästään säännöllisiin oloihin, jolloin vasta voimme todeta minkälaiset menestymisen mahdollisuudet sillä yrityksellä todellisuudessa tulee olemaan rauhan aikana.

Sahan ja myllyn tuotanto oli yhteensä mk:aa 714,520:86 ja siinä lisäystä edellisen vuoden vastaavaan aikaan mk:aa 463.797:86 eli 184,98 %.

IV. TAVARAIN HANKINTA.

Mitä edellä jo lyhyesti on tullut eri yhteyksissä mainittua, ovat samat syyt vaikeuttaneet tavarain hankintaa kuin koko sota-ajan. Tämän lisäksi viime vuoden sato niin puolukkaan perunaan kuin viljaankin nähden tuli huomattavasti heikompi toimialueellamme kuin v. 1943, jolloin ne olivat ennätys-satoja. Maalaistavarain ostot vähenivät noin 1½ milj. markalla, mutta kun perunan ja puolukan ostot vähenivät yli 3 milj. markalla on eräiden muiden maalaistavarain osalta keräily huomattavasti suurennut. Sellaisia voidaan mainita mm. kotimainen tupakka (kessu), jota ostimme aika huomattavat määrät.

Eri liikkeiltä on tavaraa hankittu seuraavasti:

	1944	%	1943	%
OTK:lta	9.187.241:73	= 55,52	7.464.392:73	= 46,18
KK:lta	136.364:15	= 1,13	53.282:—	= 0,33
Osuuskaupoilta	87.171:05	= 0,53	252.637:70	= 1,56
Yksityisiltä	1.869.640:85	= 11,30	1.692.960:65	= 10,47
Kät. ostoina	5.216.482:48	= 31,52	6.702.696:81	= 41,46
	mk. 16.546.900:26 = 100,00		16.165.968:89 = 100,00	

Tilikauden aikana on menekki eri tavararyhmillä ollut hankintahinnoin seuraava:

	1944	1943
Ravinto- ja nautintoaineet	10.993.870:—	9.856.170:—
Taloustavarat	787.788:—	533.990:—
Lyhyttavarat	448.571:—	321.002:—
Rakennusaineet, öljyt y.m.	2.480.195:—	2.357.173:—
Vaatetus y.m. kutomateokset ..	1.177.414:—	843.893:50
Jalkineet, nahka ja valjaat	782.358:—	409.956:—
	mk. 16.670.196:— 14.322.121:50	

Viimeksi esitetty numeroasetelma antoi meille kuvan lu-
paavammasta tulevaisuudesta. Kaksi viimeistä ryhmää on
markkamääräisesti huomattavasti kohonnut. Kun esim. vv.
1941—43 jalkineet ja siihen ryhmään kuuluvien muiden
nahkavalmisteiden markkamääräinen arvo aivan romahdus-
maisesti pieneni osottaa sen nousu kuluneen vuoden aikana
jo mk:sta 409.956:— mk:aan 782.358:—. Sanotaan ettei yk-
si pääsky kesää tee, mutta joka tapauksessa se on osoitus
siitä, että ollaan kulkemassa helpompia aikoja kohden, sillä
juuri vaatetus ja jalkineet ovat olleet niitä tavaroita, joista
pahimmin on puutetta jouduttu kärsimään.

V. SÄÄSTÖKASSALIIKE.

1. Säästökassan toiminta.

Kassareservi on sijoitettu Alavuden Säästöpankkiin, Suo-
men Valtion ja OTKn obligatioihin. Sen määrä oli 31/XII
—44 mk 595.068:15, mikä tekee talletuksista 11,62 %.

Rahan runsaudesta johtuen kassan toiminta on ollut aika vilkasta. Talletuskannassa rikottiin 5 milj. mkn raja reippaasti. Lähemmin sen toiminta selviää alla olevasta.

2. Säästökassan tilastot.

Seuraavasta selviää kassan toiminta vuodelta 1944.

		Panot		Otot	
Tammik.	78 erässä mk	188.745:—	17 erässä mk	61.149:16	
Helmik.	46 ” ”	154.161:—	13 ” ”	64.481:—	
Maalisk.	50 ” ”	149.700:—	20 ” ”	30.692:84	
Huhtik.	37 ” ”	124.520:—	19 ” ”	67.081:40	
Toukok.	36 ” ”	212.620:—	30 ” ”	71.464:34	
Kesäk.	19 ” ”	79.941:—	36 ” ”	100.596:45	
Heinäk.	18 ” ”	107.465:—	23 ” ”	96.800:—	
Elok.	24 ” ”	73.338:—	17 ” ”	61.837:—	
Syysk.	32 ” ”	204.760:—	12 ” ”	24.130:20	
Lokak.	39 ” ”	183.712:—	25 ” ”	171.917:19	
Marrask. ..	36 ” ”	106.665:—	15 ” ”	71.500:—	
Jouluk.	26 ” ”	68.341:—	32 ” ”	131.429:52	
441 erässä mk		1.653.958:—	259 erässä mk	953.079:29	

Talletuksia 1/1 1944 4.230.656:52

Säästöön tuotu 441 erässä mk 1.653.958:—

Säästöstä otettu 259 erässä mk 953.079:29 Lisäys mk 700.878:71
mk 4.931.535:23

Korkoa liitetty pääomaan:

30/6 1944 mk 90.620:65

31/12 1944 ” 97.393:76 mk 188.014:41

Lisäystä vuoden aikana mk 888.893:12

Talletuskanta 31/XII —44 mk 5.119.549:64

VI. KIINTEISTÖT JA KALUSTOT.

1. Kiinteistöt.

Työvoiman ja rakennusaineiden suuren puutteen takia kuluneena vuotena emme vieläkään saaneet alulle monia kipeästi kaipaamia rakennusyrityksiä. Sen sijaan suoritimme pienempiä korjausluontoisia töitä eri puolilla toimialuetta mk 59.167:93 määrällä. Tarpeettomana myimme pois Välkyn tilasta siinä olevat asuin- ja ulkokuonerakennukset sekä niihin kuuluvan tonttimaan. Kiinteistöstä tehtiin 2 % mk 37.246:85 suuruinen poisto ja jäi niiden kirjanpitoarvoksi mk 1.825.095:40.

Rakennustoimikuntaan ovat kuuluneet entiset Antti Lehto, Juho Kankaanpää, Toivo Peltonen ja Kosti Tuokkola.

2. Irtaimistot ja koneistot.

Kalustojen ja koneistojen lisäykset vuoden aikana supistuivat myöskin hyvin vähiin. Vain Sydänmaan kahvilalle hankittiin tuolit ja pöydät ja myllylle jonkinverran uutta kalustoa.

Varsinaisesta kalustosta tehtiin 50 % ja myllyn sekä sahan koneistosta 10 % poisto, mikä yhteensä tekee mk 70.620:31. Tämän jälkeen kaluston ja kirjaston kirjanpitoarvoksi jää mk 45.503:75 ja koneistojen arvoksi mk 226.049:40.

VII. VAKUUTUKSET JA SOSIAALINEN HUOLTO.

1. Jäsenten hautausvakuutukset.

Hautausvakuutuksia suoritettiin seuraavien jäsenten omalle:

- 70 Eveliina Pitkämäki, Rantatöysän myymälän alue.
- 338 Heikki Alb. Kaleva, Sapsalammin myymälän alue.
- 363 Matilda Mäki, päämyymälän alue.
- 458 Juho Emil Hauta-aho, Sääskiniemen myymälän alue.
- 546 Nestori Pykäläniemi, päämyymälän alue.
- 649 Juho Paloniemi, Kontiaisten myymälän alue.
- 760 Kustaa Manninen, päämyymälän alue.
- 794 Ferdinand Haavisto, Pollarinkylän myymälän alue.
- 805 Toivo Lampi, Pollarinkylän myymälän alue.
- 853 Einari Koivisto, Kirkonkylän myymälän alue.
- 1021 Yrjö Harju, Tulijoen myymälän alue.
- 1034 Heikki, Ahonen, Tulijoen myymälän alue.

1068 Eeti Suonsivu, Tulijoen myymälän alue.
 1129 Heikki Kangas, Kontiaisten myymälän alue.
 1232 Vihtori Jokinen, päämyymälän alue.
 1407 Valte Nokia, päämyymälän alue.
 1433 Senja Haavisto, Pollarinkylän myymälän alue.
 1608 Elias Jokiahö, päämyymälän alue.
 1746 Matti Kallioniemi, Kirkonkylän myymälän alue.
 1874 Aimo Ollikainen, Töysän myymälän alue.
 1938 Kusti Eteläaho, päämyymälän alue.
 1948 Kalle Leikkari, Töysän myymälän alue.
 2033 Arttur Jokia, päämyymälän alue.
 2175 Paavo Kuitula, päämyymälän alue.
 2510 Erkki Haavisto, Säaskiniemen myymälän alue.
 2553 Maria Myllyniemi, Säaskiniemen myymälän alue.
 2568 Heikki Honkola, Säaskiniemen myymälän alue.
 2665 Erkki Niittylä, Sydänmaan myymälän alue.
 2774 Lahja Rantala, Säaskiniemen myymälän alue.
 Yht. 29:lle jäsenelle mk 24.500:—.

Kuolleisuus jäsenistön keskuudessa on ollut verrattain runsasta joka ilmenee ylläolevasta luettelosta. V. 1943 verrattuna nousi maksetujen vakuutusten arvo mkasta 5.500:— mkaan 24.500:—. Maksettuihin määriin vaikutti paitsi suuri kuolleisuus lisäksi koroitettu avustuksen määrä mk 500:— mkaan 1.000:—.

Tämän luontoinen huoltotyö on ainutlaatuinen liikkeemme toimialueella, jota ei yksikään muu liike asiakkailleen myönnä. Lausumme tämänkin yhteydessä jäsenillemme sellaisen vakavan kehoituksen, että joka yksi koettaisi ostaa ainakin mkn 3.000:— arvosta vuosittain tavaraa, jolloin vain hautausvakuutus pysyy voimassa.

2. Henkilökunnan ryhmävakuutus.

V. 1943 aikana otettiin liikkeen henkilökunnalle ryhmävakuutus, jonka kustannukset kokonaisuudessaan maksaa liike.

Yhtään kuolemantapausta ei tilikauden aikana vakuutettujen toimihenkilöiden keskuudessa tapahtunut.

3. Henkilökunnan eläkevakuutus.

Otsakkeessa mainittu vakuutus oli voimassa ensimmäisen koko kalenterivuoden niille toimihenkilöille, jotka määrättyt vuodet ovat olleet liikkeen palveluksessa.

Maksusta suorittavat miesjäsenet 50 % ja naisjäsenet 35 %, ei kuitenkaan enempää kuin 5 % eläkkeen perusteena olevasta vuosipalkasta. Loppuosan maksusta suorittaa liike.

4. Henkilökunnan tapaturmavakuutus ja sairausajan korvaus.

Lain määräämä tapaturmavakuutus on ulotettu kaikkiin toimihenkilöihin. Vuoden ajalla sattui useita pienempiä tapaturmia.

Jouluk. 26 p:nä hyväksyi hallintoneuvosto lopullisesti johtokunnan ehdotuksen toimihenkilöjen sairausajan palkasta. Siinä noudatettiin samoja perusteita, mitä KKK toimihenkilöjensä sairauksista korvaa ja mitä laki siitä määrää. Henkilökunnan keskuudessa sattui vuoden aikana lukuisia sairaustapauksia toiset niistä aika pitkäikäisiäkin.

5. Palovakuutukset.

Osuuskunnan omaisuuserät ovat kaikki vakuutetut Palovakuutusyhtiö Kansassa.

VIII. VALISTUS- JA KASVATUSTOIMINTA.

1. Osuustoiminnalliset julkaisut.

Osuuskunta tilaa kaikille sitä haluaville jäsenilleen Kuluttajain Lehden. Tilausmäärä oli viime vuonna 1746 vsk. (Edell. vuonna 1691 vsk.) Hallintoelinten jäsenille 55 vsk. Osuusliike-lehteä ja 33 vsk. Työtoveria henkilökunnalle.

2. Valistusjuhlat.

Osuuskaupallisia kansanjuhlia järjestettiin maaliskuussa 11 eri puolella toimialuettamme. Niissä oli yleisöä erittäin runsaasti alun neljättätuhatta henkilöä.

Jokaiseen myymälään on valittu myymäläneuvosto, joita on 17 ja niissä 51 jäsentä. Myymäläneuvoston kokouksia on pidetty yhteensä 158.

3. NM-toiminta.

Otsakkeessa mainittu työ on kokonaan ollut kesännolla. Siihen on suurimmalta osalta vaikuttanut epänormaalinen aika. Nyt kun on vapauduttu sodan painajaisesta on sitäkin alettava kohennella. Toimikuntia valittiin vuoden alussa 5 ja niissä yhteensä 18 jäsentä.

IX. OSUUSKUNIAN HALLINTO JA HOITO.

1. Osuuskuntakokoukset.

Osuuskuntakokouksia on pidetty 2 ja niissä pöytäkirjaan merkitty 26 §. Huhtikuun 16 p:nä pidetyssä kokouksessa päätettiin korottaa säästökassan talletusraja 150 tuh. markkaan jäsentä kohden. Syysk. 3 p:nä pidetyssä kokouksessa päätettiin m.m. hallintoneuvoston kokoonpanosta jäsenten edustuksesta eri myymäläin alueilta. Samoin päätettiin keskusjärjestöjen edustajat valita vuorotellen eri myymäläin alueilla. Lisäksi kiinnitettiin kokouksen taholta huomiota siihen puolueellisuuteen, jota toimialueemme ovat eri kunnalliset laitokset harjoittaneet Alavuden Osuusliikkeen toimintaa kohtaan. Kokous valtuutti liikkeen johtokunnan tekemään asiasta perusteellisen ja esimerkein valaistun selvityksen asianomaiselle.

2. Hallintoneuvosto.

Hallintoneuvosto on kokoontunut 4 kertaa varsinaisiin kokouksiin. Pöytäkirjoihin on merkitty 77 §. Sen kokoonpano on ollut seuraava:

Puheenjohtaja: H. A. Niemistö,
Varapuheenjoht.: Nikolai Linjala,
Sihteeri: Toivo Peltonen,
Jäsenet: Erkki Peltomäki,
Salomon Luhtasaari,
Juho Pohjola,
H. A. Kaleva, kuolemaansa saakka,
Reino Kontola,
Svante Jokitalo,
Einari Saarinen,
Juho Koivumäki,
Arvi Mäkelä,
S. E. Lahtinen, 16/IV alkaen,
Matti Ojala,
Reino Saarimäki,
Aleksanter Kaunisto, 3/IX alkaen.

Hallintoneuvoston jäsenistä poistui kuoleman kautta H. A. Kaleva. Hän oli vuosikymmeniä Sapsalammin myymäläneuvostossa ja vuodesta 1938 alkaen ensin hallituksen ja sen jälkeen hallintoneuvoston jäsenenä. Kaleva oli yksi niistä

liikkeemme vakaumuksellisista kannattajista, joka ei tuulien mukana heilunut sinne tänne, vaan aina seiso i paikallaan silloin kun liikkeemme paras oli vaakalaudalla. Mieluisat muistot hiljaisen ja vaatimattoman osuuskauppaveteraanin uhratuvalle työlle.

3. Johtokunta.

Johtokunnan kokouksia on pidetty 11 ja niissä käsitelty 154 eri asiaa.

Johtokunnan puheenjohtajana on sääntöjen määräämänä toiminut Kosti Tuokkola, varapuheenjohtajana Viljo Ojanperä ja sihteerinä Juho Kankaanpää.

4. Myymäläneuvostot.

Myymäläneuvostot v. 1944.

Myymälä n:o	1	Asema: E. Peltomäki, J. Kankaanpää, E. V. Peltonen.
„	2	Kirkonkylä: J. Pohjola, S. Luhtasaari, K. E. Haavisto.
„	3	Jokivarsi: E. Rinne, H. Autio, A. Lehto.
„	4	Sapsalampi: H. A. Kaleva, S. Kaunisto, S. Potila.
„	5	Konttinen: R. Kontola, T. Mäkinen, L. Nurmimäki.
„	6	Tulijoki: Sv. Jokitalo, K. Kiintonen, O. Tammi.
„	7	Tuuri: E. Saarinen, T. Metsälä, H. V. Kattajamäki,
„	8	Rantatöysä: T. Peltonen, K. Myllykangas, K. Levelä.
„	9	Kaukola: J. Koivumäki, J. Kiviniemi, E. Mäkelä.
„	10	Töysä: A. Mäkelä, V. Takala, E. Luhtala.
„	11	Sydänmaa: A. Sepänmaa, T. Ikola H. Peltomäki.
„	12	Sääskiniemi: H. Niemistö, E. Peltomäki, Y. Saukko.
„	13	Koura: S. Lahtinen, H. Saarikoski, A. Rantala.

- Myymälä n:o 14 Hukkala: M. Ojala, A. Saukko, J. Si-
vunen.
„ „ 15 Kallio: V. Koskimäki, J. Rajala, Juho Ka-
tajamäki.
„ „ 16 Peräseinäjoki: M. Lepistö, T. Ojanen,
J. Vaaranmaa.
„ „ 17 Pollari: R. Saarimäki, S. Juurakko, J.
Hautala.

Ensiksimainittu toimii puheenjohtajana.

5. N.M.-toimikunnat.

N.M.-toimikuntiin valittiin:

Keskustoimikunta: Linnea Tuokkola, Hilda Jussila, Ilta Pohja.

Jokivarsi—Pollari: Hilma Tenkula, Lilja Rinne, Tyyne Rinne, Ellen Keskinen, Aili Savolainen.

Kontiainen: Fanny Lampinen, Tyyne Haapala, Martti Ala-Kontoniemi.

Tulijoki: Aili Rantanen, Aune Helenius, Olga Hinkka, Vieno Tarvainen.

Tuuri—Töysä: Aino Saarinen, Esteri Jokiaho, Sylvi Kiintonen.

6. Liiketoiminnan tarkkailu ja tilintarkastus.

Kuukausittain suoritettavien tilien, rahavarojen ja säästö-kassan tarkkailijoina ovat toimineet Erkki Peltomäki ja Juho Pohjola.

Tilintarkastuksen ovat suorittaneet KK:n määräämänä J. Piirainen ja paikallisina Einari Rinne ja Erkki Kankaanpää.

Toiminimen ovat kirjoittaneet kaikki johtokunnan jäsenet tai joku heistä hallintoneuvoston valtuuttaman kirjanpitäjä Elli Jauhiaisen kanssa.

7. Edustukset keskusjärjestöissä.

Osuuskuntaa ovat äänivaltaisina ja varaedustajina edus-taneet: KK:n, OTK:n, Kansan ja Palo-Kansan kokouksissa Reino Kontola ja Nikolai Linjala. E.-P:n Osuuskauppaliiton kokouksissa Salomon Luhtasaari.

X. HENKILÖKUNTA,

Samat vaikeudet, jotka haittasivat toimintaamme henkilökunnan vähyyden takia koko sodan ajan löi leimansa viime vuoden loppupuolelle saakka. Vasta joulukuulla alkoi sota-toimista vapautua miespuolisia toimihenkilöitä runsaammin. Joulukuusta muodostui oikein väestön siirtokausi liikkeesämme. Entiset palasivat ja väliaikaiset siirtyivät entisiin varsinaisiin tehtäviinsä, niin että nyt uutta vuotta alettaessa aletaan taas päästä hiljalleen rauhamaikaiseen työvoimatilanteeseen. Tosin 4—5 vuoden aikana liike-elämään on kokonaan uutena asiana tullut säännöstely ja sen antama työ, mutta siihen itse kukin sentään verrattain pian pääsee sisälle. Niin että siinä suhteessa päästiin kuluva vuosi alkamaan pitkästä aikaa lupaavammista merkeissä.

Jouluk. 31 p:nä 1944 oli osuuskunnan vakinaisessa palveluksessa eri alojen toimihenkilöitä seuraavat määrät:

	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Konttori	2	2	4
Sekatavaramyymälät	16	20	36
Varasto- ja kuljetustyöt	8	—	8
Kahvilat	—	6	6
Tuotantolaitokset	10	2	12
Koko henkilökunta	36	30	66

XI. LIIKETULOKSET JA TALOUDELLINEN ASEMA.

Kun vertaillaan vv. 1943—44 taloudellisia tuloksia keskenään voimme mielihyvin todeta viimeksimainitun vuoden tulosten muodostuneen huomattavasti edellistä vuotta paremmaksi. Nousihan nettoylijäämä lähes 100.000 markalla 235.000 mksta 333.000 mkaan talaluvuii sanottuna. Tämä siitä huolimatta vaikka tilinpäätösperusteet ovat mielettämättä rakennettu riittävän vakavaraiselle pohjalle ja esim. kiinteistöjen, kalustojen ja koneistojen poistot olivat koko paljon runsaammat kuin v. 1943. Näistä myönteisistä tuloksista huolimatta esiintyy tilinpäätöksissä useita kielteisiäkin numeroita. Kaikista silmiinpistävin niistä on verojen suhteettoman suuri nousu mkasta 215.000 mkaan 428.000. Ne ovat siis nousseet melkein kaksinkertaisesti eli mklla 213.000. Vertailun vuoksi mainittakoon, että viimeisenä rauhanvuotena v. 1938 ne olivat 48.000 mkaa, johon sisältyy myöskin

Sydänmaan Osuuskaupan verot. Toivoimme vuotta alettaessa, että tämän kustannuserän kohdalla päästäisiin monien raskaiden vuosien jälkeen edes pysähdyspisteeseen, mutta toisin kävi. Sodanlait näyttävät olevan kovin ankarat ja erikoisesti ne ovat sitä silloin kuin sotaonni kääntyy sille mallille, mille se maassamme v. 1944 aikana kääntyi. Lieventävä asianhaaramme on kumminkin mainittava, että tuohon julmetun suureen veronmaksumäärään sisältyy valtion veroja vv. 1943—44. Sen kantojärjestelmään tapahtui vuoden aikana sellainen muutos, että kun ne aikaisemmin perittiin tilivuoden jälkeen seuraavana vuonna, viime vuonna ne suoritettiin samalla tilikaudella. Ollaan kaikesta huolimatta optimisteja ja toivotaan taaskin, ettei kuluva vuosi meitä enää tässä suhteessa niin ankarasti rasittaisi, vaikka näköalat siinä suhteessa ovat entistäkin harmaammat. Kaikista tuonsuuntaisista epämiellyttävistä toteamuksista huolimatta johtokunta päätti ehdottaa palautettavaksi ylijäämää samoin kuin edellisenäkin vuonna eli 2 %, mikä markkoissa tekee vähän yli 200.000 markkaa.

Yksityiskohtaisemmin selviää taloudellinen asema seuraavasta omaisuus- ja tulostaseesta.

Omaisuuustase

V a r a t:

Rahaa kassassa	60.774:40
Tavaravarastot	3.010.975:65
„ tuotantolait.	123.431:22
Saatavat tukkuliikkeiltä	2.625.748:31
„ puutavarasta	132.656:85
Kiinteistöt	1.825.095:40
Kalustot ja kirjasto	45.503:75
Koneistot	226.049:04
Talletukset Alavuden Säästöpankissa	99.450:60
Sotalaina	304.800:—
Sijoitukset	374.654:64
	mk 8.829.039:86

V e l a t:

Tilivelat	5.612:30
Säästökassatalletukset	5.119.549:64
Velkakirjalainat	43.262:05
Osuuspääoma	281.147:95
Rahastot	3.045.639:78
Tilivuoden ylijäämä	333.828:14
	mk 8.829.039:86

Tulostase

T u l o j a:

Myynnin ja tuotannon bruttoylijäämä	2.699.477:98
Kassa- ja vuosialennukset	258.970:66
	mk 2.958.448:64

M e n o j a:

Liikekustannukset	1.466.417:43
Yleiskulut	496.680:37
Verot	427.554:—
Korkomenoja	66.933:61
Kiinteistöjen korjauskulut	59.167:93
Poistot kalustoista 50 %	45.503:75
„ koneistoista 10 %	25.116:56
„ kiinteistöistä 2 %	37.246:85
Ylijäämä 1/I—31/XII —44	333.828:14
	mk 2.958.448:64

Ylijäämän käyttöehdotus.

Vuoden ylijäämästä, joka poistojen jälkeen on mkaa 333.828:14 teki johtokunta helmik. 17 p:nä pitämässään kokouksessa seuraavan käyttöehdotuksen:

Vararahastoon 25 %	83.457:05
Käyttörahaan 10 %	33.382:80
Osuuspääoman korko 6 % mksta 236.201 ..	14.172:—
Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppal.	750:—
Ylijäämän palautukseen 2 % mk	202.066:29
	<u>mk 333.828:14</u>

Ylijäämän ehdotamme jaettavaksi tavarassa kun siitä ensin on pidätetty sääntöjen määräämä erä vielä maksamatta olevaa osuusmaksua.

Jos ylläoleva ehdotus tulee hyväksyttyä nousevat osuuskunnan rahastot seuraavan suuruisiksi:

Vararahasto	2.553.837:19
Käyttöraha	469.041:15
Hallintoneuvoston käyttöraha	19.200:—
Rakennusraha	100.000:—
Eronneiden jäsenten raha	20.401:29
Osuuspääoma	281.147:95
	<u>mk 3.343.627:58</u>

Tilintarkastuslausunto.

ALAVUDEN OSUUSLIIKKEEN r.l. edustajiston varsinaisen kokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1944 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnät ovat pätevien tositteiden mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätösperusteet ovat vakavaraiset.
3. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimittamissa tarkastuksissa ollut tilikirjojen mukainen. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.

4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Käyttöomaisuudesta oli tehty kohtuulliset poistot. Kiinteistön omistus- ym. asiapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luettuna, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja huolellisesti hoidettu.
7. Osuuskunnan liike- ym. toiminta on tilikauden aikana ollut tyydyttävä. Sen hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja kaikin puolin hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu ututterasti ja tunnollisesti.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja että tili- ja vastuuvuorollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1944.

Johtokunnan ylijäämänkayttöehdotus on sääntöjen mukainen; puollamme sen hyväksymistä.

Alavudella helmikuun 22. päivänä 1945.

Jorma Piirainen

KKn määräämä tilintarkastaja.

Einari Rinne

Osuuskuntakokouksen valitsema

tilintarkastaja.

Erkki Kankaanpää

Osuuskuntakokouksen valitsema

tilintarkastaja.

Hallintoneuvoston lausunto.

Kuultuaan johtokunnan laatiman kertomuksen v. 1944 toiminnasta ja tarkastettuaan tilintarkastajain lausunnon, jättää hallintoneuvosto ne osuuskuntakokouksen käsiteltäviksi, ehdottaen tilinpäätöksen vahvistettavaksi.

Johtokunnan ehdotusta ylijäämän käyttämisestä puollamme.

Alavudella, maaliskuun 25 p:nä 1945.

Hallintoneuvoston puolesta:

H. A. Niemistö.

Toivo Peltonen.

Loppusanat.

Edellä esitetyistä liikkeemme viime vuoden eri toimintahaarojen tarkastelusta me voimme vetää sellaisen yhteenvedon, että vaikka viides sotavuosi toikin mukanaan entistä runsaammin vastuksia, sittenkin siitä selviydttiin kohtalaisen hyvin. Vaikka eräät kustannuserät nousivat olosuhteista johtuen aivan mahdottomiin, niin sittenkin taloudelliset niinkuin muutkin tulokset olivat paremmat kuin vuoden ajalla olisi saattanut odottaa. Tällaisten tulosten saavuttamiseen vaikuttaa luonnollisesti se vankka osuustoiminnallinen aatteellisuus, joka on leimaa antavana jäsenistöllemme ja liikkeemme luja taloudellinen asema. (Kun näihin kahteen päätekiijään liittyy eroittamattomana osana hallintoelinten tekemä uhrautuva työ ja toimihenkilöiden peräänantamaton ponnistus tekee nämät avut mahdottomankin mahdolliseksi.

Hyvin tehdystä ja tuloksia tuottaneesta toiminnasta meillä on mieluinen velvollisuus lausua vilpittömät kiitokset niin jäsenkunnalle, hallintoelimille kuin toimihenkilöillekin.

Vuosi 1945 on alettu rauhan merkeissä pitkästä ajasta. Eletyt sotavuodet ovat jättäneet kansamme kannettavaksi erittäin raskaan perinnön. Sen hoitamisessa joudutaan kyllä yhä uudelleen ja uudelleen tuntemaan taakan suuruus ja kuorman raskaus. Huolimatta tästä ikävästä tosiasiasta me uskomme valoisamman tulevaisuuden olevan edessäpäin. Kun on kunnolla selviydytty kaikkia arvoja hävittävästä sodasta, jolloin liikkeemme rattaisiin on lisäksi yritetty taholta jos toiseltakin heitellä santaa, niin uskomme varmasti selviytyvämmme silloin kuin käytettävissämme on riittävä määrä sotatoimista vapautuneita ammattitaitoisia toimihenkilöitä ja kuljetusvälineitä. Nyt meillä on taas tilaisuus keskittää koko työmme ja tarmomme Alavuden Osuusliikkeen saamiseksi entistä palveluskykyisemmäksi ja täydellisemmäksi.

Alavudella, helmik. 17 p:nä 1945.

Kosti Tuokkola.

Viljo Ojanperä.

Juho Kankaanpää.

EDISTYSMIELINEN OSUUSKAUPPALIIKE V. 1944

Huolimatta siitä, että sota alkukesästä alkaen kiihtyi ja että tavarain, toimihenkilöiden ja kuljetusneuvojen puute sekä raskas verotus edelleenkin rasittivat osuusliikkeiden toimintaa, on edistysmielinen osuuskauppaliike kuluneen vuoden aikana kehittynyt tyydyttävästi. Osuusliikkeiden myynti kasvoi vuoden kuluessa 10,4 % ja oli vuoden lopussa 4.328,5 milj. mk. Kun elinkustannusindeksi samanaikaisesti nousi vain 3,5 %, on välitettyjen tavarain määrä vuoden kuluessa todellisuudessa jossakin määrin kasvanut.

Välirauha asetti osuuskauppaliikkeenkin suuresti muuttuneeseen asemaan. Karjalan osuusliikkeet oli jälleen jätettävä ja osuuskauppaväki sai muiden muassa siirtyä Kanta-Suomen puolelle. Tuloksena oli, että osuusliikkeiden lukumäärä vuoden kuluessa väheni 8:lla ja oli siis vuoden lopussa 120. Samaten myymäläin ja ravintolain lukumäärä vuoden kuluessa luonnollisesti väheni siitä huolimatta, että eräitä uusiakin myymälöitä ja ravintoloita vuoden kuluessa avattiin. Myymäläin kokonaismäärä väheni 156:lla ja oli vuoden lopussa 2.501 sekä ravintolain 18:lla, ollen vuoden lopussa 305. Siirtymisajan järkytyksistä johtuu myös, että osuusliikkeiden yhteinen jäsenmäärä jossakin määrin väheni. Liittyneiden jäsenten luku oli 13.450 ja eronneiden 33.563, joista kuitenkin osa kuolleita ja poistettuja. Lopulliseksi jäsenmäärän vähennykseksi tuli 20.113, joten jäsenmäärä vuoden päättyessä oli 342.090.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y.

Epänormaaleista oloista ja vuoden varrella sattuneista muutoksista huolimatta on osuusliikkeiden aatteellisen ja neuvonnallisen keskusjärjestön, Kulutusosuuskuntien Keskusliiton, toiminta jatkunut tyydyttävällä tavalla. Vuoden alkupuolella sattunut pommitus vaurioitti jonkin verran KKn toimitaloa ja tuotti häiriöitä. Varsinkin välirauhan jälkeen huomattava osa miespuolisista toimihenkilöistä vapautui asepalveluksesta, joten osastot loppuvuodesta voivat jälleen toimia täydellä voimalla. KKn valistustoiminta on vuoden ajan jatkunut sodanaikaisissa muodoissa. Samaten tilintar-

kastus- ja neuvontatoiminta on jatkunut entiseen tapaan. Sen sijaan rakennustoiminta on yleisen rakennustilanteen vuoksi ollut lamassa, vilkastuen kuitenkin vuoden loppupuolella. Samoin on ollut laita v. 1939 perustetun asunto-osaston, joka vuoden loppukuukausina aloitti uudelleen toimintansa.

Kuluttajain Lehden tilaajamäärä oli vuoden lopussa 191 831 vuosikertaa, mikä on 5 915 vuosikertaa pienempi kuin edellisenä vuonna. Konsumentbladetin tilaajamäärä taas oli vuoden lopussa 3 694 vuosikertaa, jossa lisäystä 37 vuosikertaa, Osuusliikkeen 5 323, lisäystä 184 ja Työtoverin 9 905, lisäystä 174 vuosikertaa.

Tuotantolaitosten yhteisen tuotannon arvo oli 20 458 706 markkaa, ja se oli 0.6 % pienempi kuin edellisenä vuonna. KKn koko liikevaihto oli 75 846 406 mk, jossa lisäystä on 6 104 607 mk eli 8.8 %.

Osuustukkukauppa r.l.

Lukuisista vaikeuksista huolimatta Osuustukkukaupan r.l. (OTKn) liikevaihto vuonna 1944 ei ainoastaan pysynyt ennallaan, vaan vieläpä hiukan kasvoikin. Se oli 2 033.7 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden liikevaihto oli 2 005.9 miljoonaa markkaa, joten 1944 saavutettiin 27.8 miljoonan markan eli 1.4 % :n lisäys.

OTKn omat tuotantolaitokset olivat koko vuoden käynnissä lukuunottamatta margariinitehdasta, joka edelleen oli seisahduksissa. Omien tuotantolaitosten kokonaismyynti oli 361.9 miljoonaa markkaa, ja kun edellisen vuoden myynti oli 330.6 miljoonaa markkaa, saavutettiin 31.3 miljoonan markan eli 9.5 % :n lisäys.

Eri tuotantolaitosten tulos selvenee seuraavista numeroista:

	Myynti 1944 milj.	Myynti 1943 markkaa	Lisäys tai vähennys %	Osuus OTKn tuotannosta %
Helsingin-mylly	150.0	117.4	+27.8	41.5
Jääsken-mylly	14.8	32.6	—54.7	4.1
Kahvipaahtimo	59.1	49.5	+19.5	16.3
Lihanjalostusteht.	32.2	23.3	+38.4	8.9
Naisten pukutehdas	4.2	4.2	— 0.8	1.1
Paitatehdas	18.5	21.4	—13.8	5.1

Pukutehdas	19.6	27.1	—27.6	5.5
Teknokemiallinen tehdas .	20.3	17.2	+18.2	5.6
Tulitikkutehdas	35.9	30.9	+15.9	9.9
Vuodevaatetehdas	7.3	6.9	+ 6.5	2.0

Omien tuotteiden myynnin osuus OTKn koko liikevaihdosta oli 17.8 %.

Osuustoiminnalliset vakuutuslaitokset.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminta kehittyi sotatoimista ja evakuoinnista johtuvista häiriöistä huolimatta vuoden 1944 aikana tyydyttävästi. Uusien henkivakuutusten hankinta, joka vuoden keskivaiheilla aleni edellisestä vuodesta, nousi välirauhan solmimisen jälkeen suuremmaksi kuin koskaan aikaisemmin. Hautausvakuutuksia ja saatuja jälleenvakuutuksia lukuunottamatta hankintatulos nousi kertomusvuoden aikana 238 milj. mk:aan eli lähes samaan määrään kuin edellisenäkin vuonna. Vakuutusten lunastus ja voimassapysyminen muodostui edelleenkin hyväksi. Sotakuolemantapausten luvun suuresta lisääntymisestä johtuen kasvoi vakuutettujen kuolleisuus lähes kaksi kertaa suuremmaksi kuin edellisenä vuonna. Yhtiön koko henkivakuutuskanta oli vuoden 1944 päättyessä 1 865 milj. mk ja lisäys edellisestä vuodesta 235 milj. mk.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan suoraan hankkima palovakuutuskanta kasvoi vuoden 1944 aikana 1 400 milj. mk:lla eli suuremmalla määrällä kuin koskaan aikaisemmin, nousten 7 500 milj. mk:aan. Palovahinkoja sattui kertomusvuoden aikana 222 eli 2 enemmän kuin edellisenä vuonna. Niistä suoritettiin ja varattiin palokorvauksia 3.9 milj. mk eli 1.2 milj. mk enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yhtiön tapaturmavakuutusosaston vakuutuskanta kasvoi kertomusvuoden aikana lähes 100 milj. mk ja nousi 551.7 milj. mk:aan. Myöskin autovakuutusosaston toiminta muodostui tyydyttäväksi.

Eläkekassa Tuessa vakuutettujen toimihenkilöiden luku lisääntyi vuoden 1944 aikana 173:lla nousten 6 215:een. Vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 10.6 milj. mk nousten 76.5 milj. mk:aan.

Kertomusvuoden aikana liittyi Tuen osakkaaksi 22 osuusliikettä. Osakasliikkeiden luku oli vuoden lopussa 83.

Liikkeemme Toimipaikat.

Keskustoimipaikka: Alavus asema. Puhelin Alavus 11 ja Alavus asemanseutu 62.

Omasta puhelinkeskuksesta yhdistetään johtaja K. Tuokola, myymäläntarkastaja A. Pasanen, kirjainpitäjä Taimi Peltomäki, keskusvarastonhoitaja L. Kankaala, päämyymälänhoitaja Hilja Suopelto ja Käkisalmen Seudun Osuuskassalle.

Leipomo ja kahvila n:o 1, Alavus asema. Puh. asemanseutu 25.

Kahvila n:o 2, Alavus kk. Puh. Alavus 200.

Myymälä n:o 2, Alavus Kk. Puh. Alavus 21.

” ” 3, Jokivarsi. Puh. Alavus 40 — 1 soitto.

” ” 4, Sapsalampi. Puh. Alavus 31 — 1 soitto.

” ” 5, Kontiainen. Puh. Kontiainen 18.

” ” 6, Tulijoki. Puh. Alavus 31 — 2 soittoa.

” ” 7, Tuuri as. Puh. Alavus 140.

” ” 8, Rantatöysä. Puh. Rantatöysä 8.

” ” 9, Kaukola. Puh. Kontiainen 17.

” ” 10, Töysä, Kk. Puh. Töysä 8.

” ” 11, Sydänmaan asema. Puh. Sydänmaa 7.

” ” 12, Sääskiniemi. Puh. Sydänmaa 28 — 2 soittoa.

” ” 13, Koura. Puh. Koura 22.

” ” 14, Hukkala. Puh. Sydänmaa 14.

” ” 15, Kallio. Puh. Sydänmaa 29.

” ” 16, Peräseinäjoki, Kk. Puh. Peräseinäjoki 102.

” ” 17, Pollari. Puh. Alavus 40 — 2 soittoa.

Saha ja mylly, Sydänmaa. Puh. Sydänmaa 28 — 1 soitto.

Luettelo

osuuskuntamme omistamista kiinteistöistä

jouluk. 31 p:nä 1944.

Kiinteistön sijaitsemispaikka, nimi ja rekisterinnumero.
Keskustoimipaikka: Alavus as. Vainiola R N:o 10⁵
Kirkonkylän myymälä: Alavus kk. vuokratontti
Jokivarren myymälä: Alavus, Jokivarsi Osuusliike R N:o 42¹³
Sapsalammin myymälä: Alavus, Sapsalami Harjula R N:o 15¹⁷
Kontiaisten myymälä: Alavus, Kontiainen Kauppala R N:o 115a
Tulijoen myymälä: Virrat, Liedenpohja Syvälahti R N:o 6⁸
Tuurin myymälä: Töysä, Tuuri as. Osuusliike R N:o 33⁴²
Rantatöysän myymälä: Rantatöysä Salonen R N:o 9¹¹
Kaukolan myymälä: Kaukolan Osuusliike R N:o 88a
Töysän myymälä: Töysä, Kk. Huvila R N:o 24¹²³
Pollarinkylän myymälä: Pollarinkylä Pollarin Osuusliike R N:o 26¹⁹
Aseman kahvila ja leipomo: Alavus, Koivuniemi R N:o 10⁶⁰
Välkyntila: Töysä, Kk. R N:o 45²⁴
Arokydön kiinteistö: Töysä, Kk. Arokytö R N:o 24¹³¹
Paloalueen tontti: Alavus, Murronneva Ristilä R N:o 4³²
Sydänmaan myymälä: Alavus, Sydänmaa Kantola R N:o 20¹¹
Sääskiniemen myymälä: Alavus, Sääskiniemi R N:o 16³⁰
Tiealue R N:o 16³² ja Tienhaara R N:o 16¹⁷
Kouran myymälä: Nurmo, Koura Osula R N:o 6²¹²
Hukkalan myymälä: Alavus, Hukkala Risteys R N:o 24⁷²
Kallion myymälä: Peräseinäjoki, Kallio
Peräseinäjoen myymälä: Peräseinäjoki, KIK. Ahola R N:o 4⁸⁵,
Jatkola R N:o 4¹²⁵ ja Sivula R N:o 4¹⁹⁰
Saha ja mylly: Alavus, Sydänmaa Saha R N:o 18³ ja Lisa-
maa R N:o 18¹⁰
Suopalsta: Alavus, Sydänmaa Tuohisalo R N:o 19¹⁶ ja Suon-
tiealue R N:o 19⁴².